

అంగీకరించు (6:1551) (స.క్రి.) సమ్మతించు
 అనుగ్రహించు (1:3676 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) దయతో ఇచ్చు
 అనుచరించు (2:2968) (స.క్రి.) అనుసరించు
 అనునయించు (4:3952 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) బతిమాలు
 అనుమతించు (3:6423) (స.క్రి./అ.క్రి.)
 సమ్మతించు
 అనుసరించు (2:2968) (స.క్రి.) వెంటబడించు
 అపహరించు (3:2533) (స.క్రి.) దొంగిలించు
 అభినందించు (6:8 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి./స.క్రి.) సంతోషించు
 అర్థించు (1:2651) (స.క్రి.) అభిలషించు
 అర్పించు (6:12223) (స.క్రి.) ఇచ్చు
 ఆక్రమించు (3:2193) (స.క్రి.) అతిక్రమించు
 ఆశ్రయించు (1:690) (స.క్రి.) అండతీసికొను
 ఈక్షించు (2:154) (స.క్రి.) చూచు
 ఉచ్చరించు (1:4651) (స.క్రి.)
 చెప్పు/వాక్రుచ్చు
 ఉదయించు (5:111) (అ.క్రి.) పుట్టు
 ఉపదేశించు (6:9998 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) ఉపదేశముచేయు
 కంపించు (6:5206) (అ.క్రి.) చలించు
 కరుణించు (1:4010) (స.క్రి./అ.క్రి.)
 కనికరించు
 కలహించు (1:4138) (అ.క్రి.) జగడమాడు
 కలుషించు (2:7232) (అ.క్రి.) కల(తన)ొందు
 కల్పించు (3:5800) (స.క్రి.) సృజించు
 కామించు (5:1839) (స.క్రి.) వలచు
 కీర్తించు (6:4111) (స.క్రి.) స్తుతించు
 కృశించు (6:423) (అ.క్రి./స.క్రి.) క్షీణించు
 కోపించు (6:251) (అ.క్రి./స.క్రి.) కోపగించు
 క్రీడించు (3:4111) (అ.క్రి.) రమించు
 క్షీణించు (5:4031) (అ.క్రి.) సన్నగిల్లు
 ఖండించు (5:4047) (స.క్రి.)
 ఖండాలుగాచేయు
 గణించు (6:5459) (స.క్రి.) లెక్కపెట్టు
 గమనించు (2:5958) (అ.క్రి./స.క్రి.) వెడలు
 గర్జించు (5:3783) (అ.క్రి.) అఱచు

గర్జించు (1:4075) (అ.క్రి.) గర్జపడు
 గుణించు (2:5492) (స.క్రి.) చింతించు
 గోచరించు (3:1716) (అ.క్రి.) తోచు
 గ్రహించు (4:2966) (స.క్రి.) స్వీకరించు
 ఘటియించు (2:906) (స.క్రి.) సంపాదించు
 ఘోషించు (4:2934) (అ.క్రి.) ప్రకటించు
 చలించు (3:4068) (అ.క్రి.) కదలు
 చింతించు (3:6188) (అ.క్రి./స.క్రి.) తలచు
 చిత్తగించు (3:6290) (స.క్రి./స.క్రి.) స్మరించు
 జనియించు (1:3420) (అ.క్రి.) పుట్టు
 జపియించు (6:10082) (స.క్రి.) జపముచేయు
 జయించు (3:1876) (స.క్రి.) గెలుచు
 జృంభించు (6:976 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి.) చెలరేగు
 తపియించు (1:4124) (అ.క్రి./స.క్రి.)
 బాధపడు
 తర్కించు (5:2378 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) తర్కముచేయు
 తిరస్కరించు (1:5568) (స.క్రి.)
 అనాదరముచేయు
 త్యజియించు (2:2148) (స.క్రి.) విడుచు
 దండించు (2:7601) (స.క్రి.) శిక్షించు
 దర్శించు (3:4732) (స.క్రి.) గర్జించు
 దర్శించు (1:355) (స.క్రి.) వీక్షించు
 దహియించు (3:5839) (స.క్రి.) కాల్చు
 దుఃఖించు (4:3094 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి.) బాధపడు
 దూషించు (6:8892) (స.క్రి.) నిందించు
 ధరియించు (5:3303) (స.క్రి.) తాల్చు
 ధిక్కరించు (3:2042) (స.క్రి.) తిరస్కరించు
 నటియించు (1:3273) (స.క్రి./అ.క్రి.)
 అభినయించు
 నమస్కరించు (2:2458) (అ.క్రి.)
 వందనముచేయు
 నశియించు (3:2264) (అ.క్రి.) నాశనము
 చెందు
 నిగ్రయించు (4:1784) (స.క్రి.) తిరస్కరించు
 నిందించు (2:3941) (స.క్రి.) దూషించు
 నిద్రించు (4:1699) (అ.క్రి.) నిదురపోవు
 నియమించు (6:921) (స.క్రి.) అజ్ఞాపించు

నియోగించు (6:1599) (స.క్రి.) ఏర్పరుచు
 నిరసించు (3:2882) (స.క్రి.) తిరస్కరించు
 నిరాకరించు (1:4180 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) అనాదరముచేయు
 నిరీక్షించు (2:7778) (స.క్రి.) చూచు
 నిరోధించు (6:1081) (స.క్రి.) అడ్డగించు
 నిర్ణయించు (1:3652) (అ.క్రి.) వెడలు
 నిర్ణయించు (1:5646) (అ.క్రి.) జయించు
 నిర్ణయించు (6:4784) (స.క్రి.) నిశ్చయించు
 నిర్మించు (1:4278 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) సృజించు
 నిర్వహించు (2:7032) (స.క్రి.) నెరవేర్చు
 నివారించు (5:3234) (స.క్రి.) తొలగించు
 నిశ్చయించు (6:3001) (స.క్రి.) స్థిరపరచు
 నుతియించు (1:2568) (స.క్రి.) పొగడు
 పరియించు (1:578) (స.క్రి.) చదువు
 పరాభవించు (6:5451) (స.క్రి.) ఓడించు
 పరిగ్రహించు (6:1128 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) పుచ్చుకొను
 పరితపించు (5:1426) (స.క్రి.) దుఃఖించు
 పరిభవించు (5:4870) (అ.క్రి.) అవమానించు
 పరిహరించు (6:4504) (స.క్రి.) వారించు
 పరీక్షించు (3:5227) (స.క్రి.) పరిశీలించు
 పాలించు (2:725) (స.క్రి.) ఏలు
 పీడించు (5:1398) (స.క్రి.) బాధించు
 పురస్కరించు (2:1039 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) పూజించు
 పులకించు (5:3005) (అ.క్రి.) రోమాంచితమగు
 పూజించు (6:181) (స.క్రి.) అర్చించు
 పూరించు (6:224) (స.క్రి.) నిండెట్టుచేయు
 పోషించు (2:5368) (స.క్రి.) పెంచు
 ప్రకటించు (6:10812 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) ప్రకాశింపచేయు
 ప్రకాశించు (5:1335) (అ.క్రి./స.క్రి.)
 ప్రకాశింపచేయు
 ప్రమోదించు (5:1511) (అ.క్రి.) ఆమోదించు
 ప్రయోగించు (5:3468) (స.క్రి.)
 ఉపయోగించు
 ప్రలాపించు (3:2671 తర్వాతి వచనంలో)
 వ్యర్థంగా మాట్లాడు

ప్రవహించు (5:580) (అ.క్రి.) పాటు
 ప్రవేశించు (5:599) (అ.క్రి./స.క్రి.) చొచ్చు
 ప్రశంసించు (5:2810 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) స్తుతించు
 ప్రశ్నించు (5:3934 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) ప్రశ్నవేయు
 ప్రసంగించు (4:3922 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) ప్రస్తావించు
 ప్రసాదించు (5:4950) (స.క్రి.) అనుగ్రహించు
 ప్రహరించు (6:349) (స.క్రి.) తాడనముచేయు
 ప్రాపించు (3:443) (అ.క్రి./స.క్రి.) కలుగు
 ప్రారంభించు (6:2206 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి./అ.క్రి.) మొదలుపెట్టు
 ప్రార్థించు (2:8886) (స.క్రి.) అడుగు
 ప్రాశించు (1:4118) (స.క్రి.) త్రాగు
 ఫలియించు (1:4541) (అ.క్రి.) పండు
 బంధించు (6:2240) (స.క్రి.) కట్టివేయు
 బాధించు (6:789) (స.క్రి.) బాధపెట్టు
 బోధించు (6:10539) (స.క్రి.) ఉపదేశించు
 భంగించు (3:5756) (స.క్రి.) ఎదుర్కొను
 భక్తించు (4:1323) (స.క్రి.) భుజించు
 భజియించు (5:2199) (స.క్రి.) సేవించు
 భాగించు (1:1433) (స.క్రి.) పంచు
 భావించు (1:1480) (స.క్రి.) ఎంచు
 భాషించు (4:3673) (అ.క్రి.) వచించు
 భుజియించు (6:542) (స.క్రి.) తిను
 భోగించు (1:3661) (స.క్రి.) అనుభవించు
 భ్రమించు (4:606) (అ.క్రి./స.క్రి.) తిరుగు
 మంత్రించు (6:10255) (అ.క్రి.) మంత్రించు
 మధియించు (6:4443) (స.క్రి.) మధియించు
 మర్దించు (2:2836) (స.క్రి.) మర్దనముచేయు
 ముకుళించు (3:55181) (అ.క్రి.) మోడ్చు
 ముద్రించు (4:887) (స.క్రి.) ముద్రవేయు
 మోదించు (5:1511) (అ.క్రి.) సంతోషించు
 మోహించు (6:9142) (అ.క్రి./స.క్రి.) వలచు
 యోజించు (2:9956) (స.క్రి.) ఆలోచించు
 రక్షించు (2:10100) (స.క్రి.) కాపాడు
 రచియించు (2:10709) (స.క్రి.) నిర్ణయించు
 రమియించు (5:629) (స.క్రి./అ.క్రి.)
 సంభోగించు

రుచియించు (2:10527) (అ.క్రి.) ఇష్టమగు
 లక్ష్మించు (4:5580) (స.క్రి.) చూచు
 లజ్జించు (1:4792) (అ.క్రి.) సిగ్గుపడు
 లంఘించు (3:2241) (స.క్రి.) దాటు
 లిఖించు (2:4277) (స.క్రి.) వ్రాయు
 వంచించు (2:9973) (స.క్రి.) వంచనచేయు
 వచించు (2:4649) (స.క్రి.) పలుకు
 వధించు (3:4583) (స.క్రి.) చంపు
 వరించు(1:48)/వరియించు (2:481) (స.క్రి.)
 పరిగ్రహించు
 వర్ణించు (2:3069) (స.క్రి.) విడుచు
 వర్ణించు (3:2843 తర్వాతి వచనంలో) (స.క్రి.)
 పొగడు
 వర్తించు (1:1030) (అ.క్రి.) నడచు
 వర్ణించు (3:1605) (అ.క్రి.) కురియు
 వహించు(4:3054)/వహియించు(3:1700)
 (స.క్రి.) పొందు
 వాదించు (2:3942) (అ.క్రి.) తగవుఆడు
 వారించు (1:2758) (స.క్రి.) నివారించు
 వాసించు (3:6220) (స.క్రి.) వాసనకట్టు
 వికసించు (4:119) (అ.క్రి.) వికాసమునొందు
 నిగ్రహించు (4:899) (అ.క్రి.) కలహించు
 విచారించు (4:1060) (స.క్రి.) పరిశీలించు
 విజృంభించు (6:976 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి.) చెలరేగు
 వితర్కించు (5:2378) (స.క్రి.) సంశయించు
 విధియించు (2:3124) (స.క్రి.) నియమించు
 వినుతించు (2:10586) (స.క్రి.) పొగడు
 విలపించు (2:6502) (అ.క్రి.)
 పరిదేవనముచేయు
 విలోకించు (2:8742) (స.క్రి.) వీక్షించు
 వివరించు (2:9261) (స.క్రి.) వక్కాణించు
 విశ్రమించు (3:6486) (అ.క్రి.) ఊరడిల్లు
 విహరించు (5:852) (అ.క్రి./స.క్రి.) స్వేచ్ఛగా
 సంచరించు
 వీక్షించు (6:2128) (స.క్రి.) కనుగొను
 శంకించు (6:1476 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి.) సందేహించు
 శపించు(1:4604)/శపియించు(1:4201)
 (స.క్రి.) శపించు

శమించు (2:6678) (అ.క్రి.) అడగు
 శయనించు (2:7886) (అ.క్రి.) పండుకొను
 శిక్షించు (4:1824) (స.క్రి.) శిక్షచేయు
 శృంగారించు (5:1719) (స.క్రి.) అలంకరించు
 శోకించు (5:3349) (అ.క్రి.) దుఃఖముచే
 తపించు
 శోధించు (6:272) (స.క్రి.) శుద్ధిచేయు
 సంతోషించు (5:2781 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) ఆనందించు
 సందర్శించు (4:314 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) చూచు
 సందేహించు (5:3006 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) సందేహపడు
 సంధించు (6:871) (అ.క్రి./స.క్రి.) కూర్చు
 సంభాషించు (1:1498 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి.) వచించు
 సంస్మరించు (6:2339) (స.క్రి.) తలచు
 సంహరించు (3:1704 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) చంపు
 సన్నుతించు (4:1164) (స.క్రి.)
 స్తోత్రముచేయు
 సమర్పించు (6:2471 తర్వాతి వచనంలో)
 (స.క్రి.) నివేదించు
 సమ్మతించు (1:2774) (అ.క్రి.) అంగీకరించు
 సహించు (5:162) (స.క్రి.) సైచు
 సాక్షాత్కరించు (6:4471) (అ.క్రి.) గోచరించు
 సాధించు (2:2676) (స.క్రి.) సమకూర్చు
 సారించు (2:5069) (స.క్రి.) చాచు
 సిద్ధించు (3:1922) (అ.క్రి.) నిష్పాదించు
 సుఖించు(2:10610)/సుఖియించు(4:2933)
 (అ.క్రి.) సుఖపడు
 సూచించు (6:823) (స.క్రి.) తెలియజేయు
 సేవించు (2:10625) (స.క్రి.) కొలుచు
 హాసించు (3:2356) (అ.క్రి.) నవ్వు
 హర్షించు (1:799) (అ.క్రి.) సంతోషపడు

(2) -ఇలు/-ఇల్లు

ఉల్లసిల్లు (3:1348) (అ.క్రి.) సంతోషించు
 చింతిల్లు (3:2866) (అ.క్రి.) వగచు

ప్రవర్తిల్లు (1:2554) (అ.క్రి.) వర్తించు
 భాసిల్లు (2:7755) (అ.క్రి.) ప్రకాశించు
 భీతిల్లు (4:232 తర్వాతి వచనంలో) (అ.క్రి.)
 భయపడు
 మూర్చిల్లు (6:5226) (అ.క్రి.) మూర్ఛపోవు
 రంజిల్లు (6:12099) (అ.క్రి.) ఎర్రనగు
 రాజిల్లు (1:845) (అ.క్రి.) ప్రకాశించు
 వర్తిల్లు (2:2176) (అ.క్రి.) నడచు
 వికసిల్లు (4:80) (అ.క్రి.) వికాసముపొందు
 విరాజిల్లు (2:70) (అ.క్రి.) ప్రకాశించు
 విలసిల్లు (2:2252) (అ.క్రి.) సంతోషపడు

11.4 ఆచ్ఛిక సంయుక్త ధాతువులు (374)

11.4.1 రెండంశాల సంయుక్త ధాతువులు

(1) -అగు

ఇరవగు (6:1107) (అ.క్రి.) ఉండు
 మొదలగు (6:12013 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి.) మున్నగు
 సరియగు (6:1574 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి.) నశించు

(2) -అందు

మిన్నందు (3:6434) (అ.క్రి.) అతిశయించు
 వియ్యమందు (6:5076) (అ.క్రి.)
 సామ్యమునొందు

(3) -ఆడు

అసియాడు (3:974) (అ.క్రి.) చలించు
 ఓలలాడు (5:624) (స.క్రి.) ఈడు
 కాపాడు (3:1704) (స.క్రి.) రక్షించు
 చక్కాడు (3:5510) (స.క్రి.) ఖండించు
 చెండాడు (3:1676) (స.క్రి.) ఖండించు

చెడనాడు (6:6033) (స.క్రి.) నిందించు
 తేలియాడు (2:8707) (అ.క్రి.) వ్యాపించు
 పోరాడు (6:725) (అ.క్రి.) యుద్ధముచేయు
 పోనాడు (4:3355) (అ.క్రి.) పోగొట్టు
 మాటలాడు (4:5869) (స.క్రి.) ప్రసంగించు
 ముచ్చటలాడు (5:794) (అ.క్రి.) ముచ్చటించు
 ముద్దాడు (4:1024) (స.క్రి.) ముద్దుపెట్టుకొను
 మున్నాడు (6:55121) (అ.క్రి.) ముందుపోవు
 విడనాడు (5:4333) (స.క్రి.) త్యజించు
 వేటలాడు (3:3495) (స.క్రి.) వధించు
 వ్రేలాడు (3:6080) (అ.క్రి.) వ్రేలబడు

(4) -ఆరు

చల్లారు (6:399) (అ.క్రి.) ఉపశమిల్లు
 నిండారు (2:6900) (అ.క్రి.) పూర్ణమగు

(5) -ఆర్చు

ఊరార్చు (2:2711) (స.క్రి.) ఓదార్చు
 తెగటార్చు (6:4100) (స.క్రి.) చంపు
 నీరార్చు (2:8519) (స.క్రి.) స్నానము
 చేయించు
 పోనిచ్చు (2:4809) (స.క్రి.) పోనిచ్చు
 వెన్నిచ్చు (4:1013) (అ.క్రి.) పాతీపోవు
 సెలవిచ్చు (5:4692) (స.క్రి.) ఆజ్ఞాపించు

(6) -ఇడు

పరువిడు (6:7574) (స.క్రి.) పరుగెత్తు

(7) -ఉండు

కొలువుండు (1:4751) (అ.క్రి.) సభచేయు
 పడియుండు (2:3657) (అ.క్రి.) పడు

(8) -ఊడు

కాలూఁడు (2:3773) (అ.క్రి.) కాలమోపు

(9) -ఎత్తు

దండెత్తు (2:7898) (అ.క్రి.) దాడికివెడలు
పరువెత్తు (6:940) (అ.క్రి.) ప్రధానముచేయు

(10) -ఎసఁగు

ఇంపెసఁగు (2:3891) (అ.క్రి.) అందమొప్పు

(11) -ఏఁగు

ఎదురేఁగ (1:1763) (అ.క్రి.) ఎదురువచ్చు

(12) -ఓత్తు

చిగురొత్తు (1:1212) (అ.క్రి.) పల్లవించు
తడియొత్తు (1:5327) (అ.క్రి.) తడిపోవునట్లు
తుడుచు

(13) -ఓనర్చు

విందొనర్చు (1:678) (స.క్రి.) విందుచేయు

(14) -ఓందు

పెంపొందు (2:859) (అ.క్రి.) అభివృద్ధిచెందు
పొలుపొందు (2:8950) (అ.క్రి.) ఒప్పు

(15) -ఓప్పు

వలనొప్పు (3:2654) (అ.క్రి.) అనుకూలపడు

(16) -ఓపు

చూపోపు (3:3190) (అ.క్రి.) సహించు

(17) -కట్టు

ఎడకట్టు (2:8516) (స.క్రి.) చేర్చు
గుంపులుగట్టు (6:2220) (అ.క్రి.) గుంపులగు

పొడకట్టు (1:3712) (అ.క్రి.) కనబడు
సమకట్టు (2:7541) (అ.క్రి.) యత్నించు

(18) -కను

పొడగను (2:8053) (స.క్రి.) చూచు

(19) -కూడు

ఒనఁగూడు (3:6482) (అ.క్రి.) సిద్ధించు
చేకూడు (4:2421) (అ.క్రి.) సిద్ధించు
సమకూడు (6:8276) (అ.క్రి.) లభించు

(20) -కూరు

చేకూరు (2:1568) (అ.క్రి.) నెఱవేఱు, సిద్ధించు
సమకూరు (2:1703) (అ.క్రి.) సిద్ధించు,
లభించు, కలుగు,

(21) -కూర్చు

ఒనఁకూర్చు (5:2908) (స.క్రి.) సిద్ధింపచేయు
సమకూర్చు (3:6193) (స.క్రి.) కలిగించు

(22) -కొట్టు

జోకొట్టు (5:1029) (స.క్రి.) పిల్లల వీపుపై
చేతితో మెల్లగా తట్టు
తెగఁగొట్టు (6:7296) (స.క్రి.) ఖండించు

(23) -కొను

అందుకొను (4:4406) (స.క్రి.) పుచ్చుకొను
అనుకొను (1:4934) (స.క్రి.) భావించు
ఆకొను (3:4031) (అ.క్రి.) ఆకలినొందు
కట్టుకొను (3:4039) (స.క్రి.) తాల్చు
కడలుకొను (6:11047) (అ.క్రి.) పొంగు
కనుగొను (6:1911 తర్వాతి వచనంలో)
(స.క్రి.) పరీక్షించు
కైకొను (2:5030) (స.క్రి.) గ్రహించు

కలగొను (5:4835) (స.క్రి.)
 కూడుకొను (2:8845) (స.క్రి.) కూడు
 కూర్చుకొను (2:9406) (స.క్రి.)
 వెంటబెట్టుకొను
 చేకొను (5:949) (స.క్రి.) స్వాధీనము
 చేసికొను
 తన్నుకొను (5:2213) (స.క్రి.) తన్నుకొను
 తెచ్చుకొను (6:595) (స.క్రి.) వహించు
 తోడ్కొను (1:820) (స.క్రి.) వెంటబెట్టుకొను
 దరికొను (5:4289) (అ.క్రి.) కాలు
 దీటుకొను (6:7958) (అ.క్రి.) వ్యాపించు
 నెలకొను (6:8170) (అ.క్రి.) కుదురుపడు
 పగగొను (2:5364) (స.క్రి.) ద్వేషించు
 పట్టుకొను (3:4218) (స.క్రి.) గ్రహించు
 పనిగొను (1:36) (అ.క్రి.) వశపరచుకొను
 పాదుకొను (2:992) (అ.క్రి.) చలింపకుండు
 పుచ్చుకొను (2:10237) (స.క్రి.) ఆరగించు
 పెట్టుకొను (2:830) (స.క్రి.) ఉంచుకొను
 పెనగొను (2:930) (స.క్రి.) ఆవరించు
 పేరుకొను (2:5044) (స.క్రి.) వచించు
 పైకొను (4:298) (అ.క్రి.) మీరు
 పొరిగొను (5:2362) (స.క్రి.) వధించు
 మునుకొను (6:10489) (స.క్రి.)
 పురస్కరించుకొను
 ముప్పిరిగొను (1:2014 తర్వాతి వచనంలో)
 (అ.క్రి.) చుట్టుకొను
 ముసురుకొను (6:601) (అ.క్రి.) ఆవరించు
 మూరుకొను (3:3258) (స.క్రి.) ఆఘ్రాణించు
 మేకొను (4:3494) (స.క్రి.) ఒనర్చు
 మేలుకొను (1:2082) (అ.క్రి.) జాగ్రదవస్థలోకి
 వచ్చు
 లోగొను (1:4112) (స.క్రి.) క్షమించు
 వలగొను (1:5726) (స.క్రి.) చుట్టతిరుగు
 వీడుకొను (3:6071) (స.క్రి.) త్యజించు
 సుడిగొను (2:1429) (అ.క్రి.) బాధపడు

(24) -కొలుపు/-కొల్పు

దరికొల్పు (2:8796) (స.క్రి.) దహించు
 మేలుకొల్పు (6:5800) (స.క్రి.)

మేలుకొనచేయు
 వీడుకొల్పు (6:2450) (స.క్రి.) విడిచిపెట్టు
 సమకొలుపు (4:1312) (స.క్రి.) పురికొల్పు

(25) -చను

కడచను (4:2064) (అ.క్రి./స.క్రి.) గతించు

(26) -చల్లు

వెదజల్లు (5:1349) (స.క్రి.) వ్యాపింపచేయు

(27) -చాఁచు

చేచాఁచు (6:11973) (అ.క్రి.) సిద్ధపడు

(28) -చూపు

తలచూపు (3:5545) (అ.క్రి.) కనబడు

పొడచూపు (4:3284) (అ.క్రి.) తోచు

(29) -చెడు

తలచెడు (6:8207) (అ.క్రి.) వైధవ్యమొందు

(30) -చేయు

కట్టడిచేయు (1:5213) (స.క్రి.) ఏర్పాటు
చేయు

కల్లసేయు (4:3926) (స.క్రి.) మోసపుచ్చు

కైసేయు (2:7881) (స.క్రి./అ.క్రి.)

అలంకరించు

గేలిసేయు (2:7279) (స.క్రి.) పరిహాసించు

పనిసేయు (3:2478) (స.క్రి.) నివేదించు

లెక్కసేయు (6:9225) (స.క్రి.) లెక్కపెట్టు

విచ్చేయు (6:11210) (అ.క్రి.) వచ్చు,

ప్రవేశించు

వేడ్కసేయు (5:875) (స.క్రి.) అపేక్షించు

సాటిసేయు (3:2573) (స.క్రి.) ఉపమించు

(31) -డించు

ఎక్కుడించు (6:10341) (స.క్రి.) ఎక్కుదీయు

(32) -తాల్చు

తలదాల్చు (1:3260) (అ.క్రి.)

శిరసావహించు

(33) -తెచ్చు

కొనితెచ్చు (2:8908) (స.క్రి.) తీసకొనివచ్చు

తోడితెచ్చు (6:1791) (స.క్రి.) వెంటగొనివచ్చు

(34) -తెంచు

ఏతెంచు (6:9536) (అ.క్రి.) వచ్చు

చనుదెంచు (6:11233) (అ.క్రి.) వెళ్ళు

(35) -తేరు

చనుదేరు (2:10290) (అ.క్రి.) వచ్చు

(36) -తేలు

కడతేలు (6:5802) (అ.క్రి.) మరణించు

(37) -త్రవ్వు

కాలుద్రవ్వు (5:3738) (అ.క్రి.) కలహానికి

సిద్ధపడు

(38) -త్రొక్కు

చిందులు ద్రొక్కు (5:540) (అ.క్రి.)

గంతులువేయు

(39) -త్రోయు

తొలగద్రోయు (6:8920) (స.క్రి.) పాఱవేయు

(40) -నేర్చు

పోనేర్చు (4:3561) (అ.క్రి.) పోవసమర్థమగు

(41) -పట్టు

కనుపట్టు (1:235) (అ.క్రి.) చూపట్టు

చూపట్టు (1:3728) (అ.క్రి.) ప్రత్యక్షమగు

చేపట్టు (2:1280) (స.క్రి.) గ్రహించు

(42) -పడు

ఏర్పడు (4:5697) (అ.క్రి.) వేరుపడు

కట్టుపడు (2:1219) (అ.క్రి.) ఆగు

కానబడు (6:980) (అ.క్రి.) చూపట్టు

కీడ్పడు (1:1504) (అ.క్రి.) తక్కువపడు

చేడ్పడు (2:5408) (అ.క్రి.) కష్టపడు

చొప్పడు (2:7196) (అ.క్రి.) లభించు

తలపడు (1:5578) (అ.క్రి./స.క్రి.)

యుద్ధం/పోటీలో ఎదుర్కొను

తేటపడు (6:5730) (అ.క్రి.) స్పష్టమగు

తొడిబడు (1:3530) (అ.క్రి.) తొందరపడు

దీలుపడు (4:715) (అ.క్రి.) బలహీనమగు

పట్టుపడు (3:107) (అ.క్రి.) లొంగు

పైబడు (3:1840) (అ.క్రి.) పూను

బయలుపడు (2:3145) (అ.క్రి.) వెల్లడియగు

మార్పడు (4:2814) (అ.క్రి.) వ్యత్యస్తమగు

ముడిపడు (6:8903) (అ.క్రి.) సంధిల్లు

లోబడు (2:6667) (అ.క్రి.) క్రుంగు

వెంబడు (2:9280) (అ.క్రి.) బయలుపడు

వెలుపడు (2:5826) (అ.క్రి.) బయలుపడు

వేగిరపడు (3:3927) (అ.క్రి.) త్వరపడు

సరిపడు (5:2705) (అ.క్రి.) యుక్తమగు

సుడివడు (1:3275) (అ.క్రి.) చిక్కుపడు

(43) -పఱచు/-పఱుచు (1)

ఏరుపఱచు (6:11111) (స.క్రి.) నిరూపించు

(44) -పాయు (1)

ఎడఁబాయు (3:1356) (స.క్రి./అ.క్రి.)
దూరమగు

(45) -పాఱు (1)

తెలవాఱు (6:7547) (అ.క్రి.) వేగు

(46) -పుచ్చు (1)

వీటిఁబుచ్చు (1:750) (స.క్రి.) త్యజించు

(47) -పెట్టు (3)

గాసిఁబెట్టు (3:1572) (స.క్రి.) బాధపెట్టు
పోకడపెట్టు (6:585) (స.క్రి.) త్యజించు
మొఱవెట్టు (1:4313) (అ.క్రి.)
ఆర్తనాదముచేయు

(48) -పొంగు (1)

ఉప్పొంగు (2:9639) (అ.క్రి.) ఉబుకు

(49) -పొందు (1)

జాలిఁబొందు (4:5864) (అ.క్రి.) భయపడు

(50) -పోవు (3)

కొనిపోవు (3:4235) (స.క్రి.) తీసికొనిపోవు
పడిపోవు (2:10368) (అ.క్రి.) వశమగు
సరిపోవు (6:597) (అ.క్రి.) సమానమగు

(51) -మఱచు (1)

మైమఱచు (6:9897 తర్వాతి వచనంలో)
(అ.క్రి.) మూర్చిల్లు

(52) -మాలు (1)

పాలుమాలు (1:2802) (అ.క్రి.) బద్ధకించు

(53) -ముట్టు (3)

చుట్టుముట్టు (6:726) (స.క్రి.) ముట్టడించు
మిన్నుముట్టు (6:8442) (అ.క్రి.) అతిశయించు
మునుముట్టు (1:3203) (అ.క్రి.) తుదదాకు

(54) -మోడ్చు (1)

కన్నుమోడ్చు (6:9990) (అ.క్రి.) నిద్రించు

(55) -రేఁగు (2)

చిమ్మరేఁగు (6:2449) (అ.క్రి.) విజృంభించు
చెలరేఁగు (2:6432) (అ.క్రి.) మిక్కిలిరేఁగు

(56) -వచ్చు (7)

ఎనవచ్చు (3:2393) (అ.క్రి.) సాటివచ్చు
కానవచ్చు (3:1100) (అ.క్రి.) కనబడు
కూడివచ్చు (1:2539) (అ.క్రి.) కలిసివచ్చు
కొనివచ్చు (3:4998) (స.క్రి.) తీసికొనివచ్చు
పై వచ్చు (4:5269) (అ.క్రి.) మీదికివచ్చు
వినవచ్చు (3:831) (అ.క్రి.) వినబడు
సరివచ్చు (3:2873) (అ.క్రి.) సమానమగు

(57) -వంచు (1)

తలవంచు (5:2977) (అ.క్రి.) అవమానపడు

(58) -విరియు (1)

వెల్లివిరియు (6:5039) (అ.క్రి.) ప్రవహించు

(59) -సాగు (1)

కొనసాగు (2:573) (అ.క్రి.) వర్షిల్లు

(60) -కొను (1)

అంపించుకొను (6:777) (స.క్రి.)

సెలవుపుచ్చుకొను

(61) -పాటు (1)

వెలవెలబాటు (1:5698) (అ.క్రి.) వివర్ణమగు

(62) -పెట్టు (1)

పెడచెవినబెట్టు (5:4567) (స.క్రి.) శ్రద్ధతో

వినకుండు

11.5 తత్సమ సంయుక్త ధాతువులు**11.5.1 రెండంశాల తత్సమ సంయుక్త ధాతువులు****(1) -అగు (2)**

వివాహమగు (1:1430) (స.క్రి.) పెండ్లియాడు

శుభమగు (3:6328) శుభము జరుగు

(2) -చెప్పు (1)

బుద్ధిచెప్పు (6:72 తర్వాతి వచనంలో) (అ.క్రి.)

ఉపదేశించు

(3) -పడు (3)

ప్రయాసపడు (3:2540) (అ.క్రి.) శ్రమపడు

భంగపడు (4:2903) (అ.క్రి.) అవమానపడు

భయముపడు (1:3489) (అ.క్రి.)

భయమునొందు

* * *

అనుబంధం-III

12. పారి భాషిక పదాలు

అంతస్సంధి = Internal Sandhi
 అకర్మకం = Intransitive
 అక్షర వ్యంజనం = Syllabic Consonant
 అక్షరాధిక్యత = Additional of syllable
 అగణ్యం = Mass
 అగ్రాగమం = Prothesis
 అచ్చు = Vowel
 అచ్చుల గుణంలో రూపాంతరత = Variation of Vowel Quality
 అచ్చుల దీర్ఘతలో రూపాంతరత = Variation of Vowel Length
 అనిర్దిష్ట విశేషణాలు = Indefinite Adjectives
 అనిర్దిష్ట సర్వనామాలు = Indefinite Pronouns
 అనుబంధం = Apendix
 అనుబంధాలు = Apendices
 అన్నంతం = Infinitive
 అన్యదేశ్యాలు = Loan Wrods
 అప్యర్థకం = Concessive
 అవ్యయం = Indeclinable
 అసమాపక క్రియ = Non-finite Verb
 అసమాపకం = Non-finite
 ఆకర భాష = Source Language
 ఆఖ్యాతం = Predicate
 ఆగమ సంధి = Augment in Sandhi
 ఆత్మార్థక సర్వనామాలు = Reflexive Pronouns
 ఆదేశం = Replacive
 ఆనంతర్యార్థకం = Post-action
 ఆమ్రేడితం = Iterative
 ఉత్తమ పురుష = First Person

ఉపయుక్త గ్రంథ సూచి = Bibliography
 ఉభయ ప్రార్థన = Inclusive
 ఏవార్థకం = Emphatic
 ఏవార్థకం = Emphatic Particle
 ఔపవిభక్తికం = Inflectional Increment
 కర్తృర్థకం = Active Voice
 కర్మణ్యర్థకం = Passive Voice
 కారణార్థకం = Reason
 కాల, భావ-భోధక ప్రత్యయాలు = Tense-Mode Suffixes
 కాలార్థకం = Temporal
 కిలార్థకం = Assertive Particle
 కిలార్థకం = Assertive Particle
 కృత్రిమ ప్రజ్ఞా శాస్త్రం = Artificial Intelligence
 క్త్వార్థకం = Perfective Participle
 క్రియ = Verb
 క్రియా ప్రాతిపదిక = Verbal Base
 క్రియా ప్రాతిపదిక = Verbal base
 క్రియా రూప విజ్ఞానం = Verb Morphology
 గణన లేదా ప్రాథమిక సంఖ్యావాచకాలు = Cardinals
 గణ్యం = Count
 గుణాత్మక మార్పులు = Qualitative Changes
 గుణాత్మకం = Kind
 చేదర్థకం = Conditional
 చేదర్థకం = Conditional
 జాతీయం = Idiom
 తత్వ శాస్త్రం = Philosophy
 తద్ధర్మం = Habitual
 తర్క శాస్త్రం = Logic
 త్రి భాషా నిఘంటువు = Tri-lingual Dictionary
 దిశార్థకం = Directional
 దూరవర్తి = Remote
 ద్వి భాషా నిఘంటువు = Bi-lingual Dictionary

ద్విరుక్తం = Geminate	ప్రాథమిక (నిష్పన్న) నామం = Primary Derived Noun
ద్వైస్థాయి నిష్పన్న నామం = Secondary Derived Noun	ప్రాథమిక నిష్పాదక ప్రత్యయం = Primary Derivative Suffix
ద్వైస్థాయి నిష్పాదక ప్రత్యయం = Secondary Derivative Suffix	బాహ్య సంధి = External Sandhi
ధాతుజ విశేషణాలు = Verbal Adjectives	భాషా పరిశోధన = Language Research
ధాతువు = Root	భాషా శాస్త్రం = Linguistics
ధ్వని విజ్ఞానం = Phonology	భాషా సంకేతజ్ఞ ప్రయోగశాల = Language Technology Laboratory
నామ ప్రాతిపదిక = Nominal Base	భాషా సంకేతజ్ఞత = Language Technology
నామ ప్రాతిపదికలు = Nominal Stems	భేదక వ్యాప్తి = Contrastive distribution
నామం = Noun	మధ్యమ పురుష = Second Person
నామరూపం విజ్ఞానం = Noun Morphology	మనుష్యవాచక గణనీయ సర్వనామం = Human Count Pronouns
నామిక విశేషణాలు = Nominal Adjectives	లింగ ప్రత్యయం = Gender Marker
నిఘంటువు = Dictionary	లింగం = Gender
నిర్దేశక విశేషణాలు = Demonstrative Adjectives	లిప్యంతరీకృతం = Transliteration
నిర్మాణ ప్రత్యయం = Formative Suffix	వచనం = Number
పథకం = Programme	వర్ణ అనుక్రమం = Phonemic Sequence
పద సమకరణి = Word grouper	వర్ణ వ్యత్యయం = Metathesis
పదకల్పకావ్యయం = Clitic	వర్ణ సమీకరణం = Assimilation
పదపట్టిల/పద ప్రయోగ సూచి = Concordance	వాక్య విజ్ఞానం = Syntax
పదమధ్య స్వరలోపం = Syncope	వాడుక = Usage
పదాంశ విశ్లేషి = Morphological Analyzer	విధానార్థకం = Manner
పదాంశ స్థిరీకరణి = Word Synthesizer	విధ్యర్థకం = Imperative
పరిహార దీర్ఘత = Compensatory Lengthening	విశేషణ ప్రాతిపదిక = Adjectival Base
పురుష వాక సర్వనామం = Personal Pronouns	విశేషణం = Adjective
పురుషవాచక సర్వనామాలు = Personal Pronouns	శత్రర్థకం = Present Participle
పౌనఃపున్యం = Frequency	శ్రేణి స్థాన సంఖ్యావాచకాలు = Ordinals
ప్రత్యయాశ్రయం = Marked	సంకేతజ్ఞత = Technology
ప్రత్యయాశ్రయం కాదు = Unmarked	సంకేతజ్ఞుడు = Technician
ప్రథమ పురుష = Thrid Person	సంఖ్యావాక విశేషణాలు = Numeral Adjectives
ప్రశ్నార్థక విశేషణాలు = Interrogative Adjectives	సంఖ్యావాచకాలు = Numarals
ప్రశ్నార్థకం = Interrogative Particle	సంగణక విజ్ఞాన శాస్త్రం = Computer Science
ప్రాతిపదిక = Base	

సంగణక సంకేత జ్ఞానం = Computational
 Knowledge
 సంగణకం = Computer
 సంగణకాత్మక భాషాశాస్త్రం = Computational
 Linguistics
 సందేహార్థకం = Expression of Doubt
 సంధి నియమాలు = Sandhi Rules
 సంధి విజ్ఞానం = Morphophonemics
 సంధ్యక్షరాలు = Diphthongs
 సంబోధనార్థకం = Vocative Particle
 సంయోజక ప్రత్యయం = inflectional increment
 సపదాంశాలు = Allo-morphs
 సమాచార నిధి = Data base
 సమాచారం/సామగ్రి = Corpus
 సమాస నిర్మాణం = Formation of Compounds
 సమాసం = Compounds
 సమీపవర్తి = Proximate
 సముచ్చయార్థకం = Conjenctive Particle
 సర్వనామం = Pronoun
 సహజ భాషా సమాకర ప్రయోగశాల = Natural
 Language Processing Laboratory
 సహజ భాషా సమాకరం = Natural Language
 Processing
 సహార్థం = Sociative
 సాంఖ్యిక శాస్త్రం = Statistics
 సామెత = Proverb
 సార్వనామిక క్రియా విశేషణం = Pronominal
 Adverbs
 సార్వనామిక విశేషణాలు = Pronominal Adjectives
 స్థలార్థకం = Spatial
 స్వర విశ్లేషం = Anaptyxis
 స్వరాకర్షణ = Vowel Harmony

* * *

ఉపయుక్త గ్రంథ సూచి (Bibliography)

తెలుగు

1. అధర్వణాచార్యుడు. వికృతి వివేకము. (అధర్వణ కారికావళి). మద్రాసు: వావిళ్ళ రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్. 1955.
2. అనంతరామశాస్త్రి, నేతి. 1982. శ్రీనాథ భాషా పరిశీలన. గుంటూరు: అరుణా పబ్లికేషన్స్.
3. అప్పకవి, కాకునూరి. ఆంధ్రశబ్ద చింతామణి (అప్పకవీయం) మద్రాసు: వావిళ్ళ రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్. 1966. (ప్ర.ము.:1922)
4. కృష్ణమూర్తి, భద్రరాజు. 2000. భాష సమాజం సంస్కృతి. హైదరాబాదు: నీల్కమల్ పబ్లికేషన్స్.
5. ----- (సంపాదకులు) తెలుగు భాషా చరిత్ర. హైదరాబాదు: ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సాహిత్య అకాడమి. 1974 ప్రథమ ముద్రణ.
6. కేతన, మూలఘటిక. ఆంధ్ర భాషా భూషణము. మద్రాసు: వావిళ్ళ రామస్వామి శాస్త్రి అండ్ సన్స్. 1949.
7. గురుస్వామి సెట్టి, టి. 1991. కట్టా వరదరాజు సాహిత్యానుశీలనం. తిరుపతి: శ్రీ వేంకటేశ్వర విశ్వవిద్యాలయంవారికి సమర్పించిన పిహెచ్.డి. సిద్ధాంత గ్రంథం. (అముద్రితం)
8. చినసీతారామస్వామి శాస్త్రి, వజ్రల. వైయాకరణ పారిజాతము. వాల్తేరు: ఆంధ్ర విశ్వకళా పరిషత్తు. 1937. (ప్రథమ ముద్రణ)
9. చిన్నయసూరి, పరవస్తు. బాలవ్యాకరణము.
10. ----- సూత్రాంధ్ర వ్యాకరణము
11. జోగి సోమయాజి, గంటి. 1985. ఆంధ్రభాషా వికాసము. విజయవాడ: క్వాలిటీ పబ్లిషర్స్ 1946. (ప్రథమ ముద్రణ)
12. తెలుగు వ్యుత్పత్తి కోశం. చక్రధరరావు, లకంసాని. (ప్రధాన సంపాదకుడు) 1978. (ప్రథమ సంపుటం(అ-ఔ)) విశాఖపట్టణం: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.
13. తెలుగు వ్యుత్పత్తి కోశం. చక్రధరరావు, లకంసాని. (ప్రధాన సంపాదకుడు) 1981. (రెండో సంపుటం(క-ఘ)) విశాఖపట్టణం: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.
14. తెలుగు వ్యుత్పత్తి కోశం. చక్రధరరావు, లకంసాని. (ప్రధాన సంపాదకుడు) 1981. (మూడో సంపుటం(చ-ణ)) విశాఖపట్టణం: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.
15. తెలుగు వ్యుత్పత్తి కోశం. చక్రధరరావు, లకంసాని. (ప్రధాన సంపాదకుడు) 1985. (నాలుగో సంపుటం(త-న)) విశాఖపట్టణం: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.
16. తెలుగు వ్యుత్పత్తి కోశం. చక్రధరరావు, లకంసాని. (ప్రధాన సంపాదకుడు) 1987. (అయిదో సంపుటం(ప-బ)) విశాఖపట్టణం: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.
17. తెలుగు వ్యుత్పత్తి కోశం. చక్రధరరావు, లకంసాని. (ప్రధాన సంపాదకుడు) 1987. (ఆరో సంపుటం(మ)) విశాఖపట్టణం: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.
18. తెలుగు వ్యుత్పత్తి కోశం. చక్రధరరావు, లకంసాని. (ప్రధాన సంపాదకుడు) 1989. (సప్తమ సంపుటం(య-వ)) విశాఖపట్టణం: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.
19. తెలుగు వ్యుత్పత్తి కోశం. చక్రధరరావు, లకంసాని. (ప్రధాన సంపాదకుడు) 1995. (ఎనిమిదో సంపుటం(శ-హ)) విశాఖపట్టణం: ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ.